

Nieuwsbrief 68 van de zwerfsteengroep maart 2014

De maart bijeenkomst had als thema sponzen, maar nu uit verder gelegen verzamelgebieden. De klemtoon lag op materiaal uit Paulmy, Frankrijk. In beperkte mate kwam ook materiaal ter tafel van Mönin Denemarken, Hannover en het Bekken van Munster in Duitsland, de Alpes- Maritimes, Wissant en Villers sur Mer in Frankrijk. De rijke jura fauna van Luc sur Mer bleef geheel buiten beschouwing.

Rein Kok beschrijft in 1984 de situatie bij Paulmy in Grondboor en Hamer. (De oude exemplaren van Grondboor en Hamer zijn in te zien op de website van de NGV.) Er zijn meerdere groeves, deels in kalkafzettingen uit het senoon, deels in miocene afzettingen uit de falunzee, waar de sponzen geremaneerd in voorkomen. Ook is het mogelijk om op de akkers te zoeken. Het kleurverschil is opmerkelijk, die uit de kalkgroeves zijn wit, de verspoelde exemplaren variëren in kleur, bruin, rood tot zwart.

Voor de determinatie zijn vooral het boekje van Auxerré, dat in bezit van Rob is en een tweetal websites van belang. Ten eerste www.fossiel.net, die een soortenlijst heeft met mooie afbeeldingen, zoek maar op die site met Paulmy. Ten tweede de website over de fossielen van de Touraine: Dominique.millet2.free.fr/ (let op geen www).

Hoewel noch Rob noch Jaap ooit in Paulmy hebben gezocht beschikken beiden over een aardige collectie, verkregen door schenking en aankoop. Getoond werden flink deel van de soortenlijst als vermeld in fossiel.net, plus een enkele toevoeging. Opgesomd: Astrocladiaramosa, Chenendoporagracilis, Chenendoporafungiformis, Jereaclavata, Jerea punctata, Jereopsis met meerdere uitstroomopeningen, Laosciadiasp, Megarhizac.f. colungensis, Phymatellatuberosa, Polyjereacespitosa, Prokaliliapsissp, Siphoniapyrififormis, Spongodiscussp, Stachyspongiatuberculosa, de rhizopoterionachtige Tabulospongiasp, Turoniacerebriformis, Turonia variabilis.

Turoniacerebriformis
Vindplaats: Paulmy Frankrijk
Tijdvak: senoon
Collectie: J.Dreef

Jaap toonde een paar forse bekersponzen, één uit Puget-Theniers in de Alpes-Maritime, flanklengte 12 cm, diameter 11 cm. En een tweetal, die er niet voor onder hoefden te doen uit Villers sur Mer, cenomaan. Uit Villers sur Mer tevens nog een tweetal Halirohoa costata, fraai gelobde sponzen.

Van Wissant een tweetal labyrintsponzen van de soort Exanthesis labrosus, waarvan 1 exemplaar deels met pyrietconservatie.

Exanthesislabrosus
(rechts de pyrietconservatie)
Ouderdom: senoon
Vindplaats: WissantFrankrijk
Collectie J.Dreef

Van Mön, Denemarken een grote Porosphaera met een diameter van 22 millimeter, een geheel doorboord exemplaar, geschikt als kraal voor de vrouw van een stamhoofd. Kleinere exemplaren, veelal niet doorboord, vonden we vroeger en masse in de omgeving van Coesfeld en onder de keileemkliffen van de Brodtner Ufer.

Van Coesfeld verder een Camerospongia fungiformis met opstaand randje en een Ventriculites.

Van Funen Denemarken, een recente spons, een zogenaamde brood spons, Halichondria panicea. Deze kan ook op de Nederlandse stranden worden gevonden.

Literatuur:

- Fossiles de France et des régions limitrophes. Guides Géologiques Régionaux door J-C. Fisher
- Fossilien aus dem Campan von Hannover door de ArbeitskreisPaläontologie Hannover
- Gea 1983-3, een themanummer over sponzen.
- Grondboor en Hamer 1984-6, een sponzenparadijs door R.J. Kok
- Les Spongiaires des formations argilo-siliceuse Sémoniennes door P.Auxerré en anderen
- www.fossiel.net
- Dominique.millet2.free.fr

J.D.